

پیشگام پساتجربه‌گرایی

گزارشی متفاوت از روش‌شناسی ماکس وبر
در علوم اجتماعی

توبی، ای. هاف

ابوالفضل فیضی‌خواه

انتشارات شفیع

سرشناسه	هاف، توبی، ۱۹۴۲ - م. Hulfi, Toby E
عنوان و نام پدیدآور	پیشگام پیساتجر به گرای: گزارشی متفاوت از روش‌شناسی ماکس وبر در علوم اجتماعی/ توبی، ای. هاف؛ [مترجم] ابوالفضل فیضی خواه.
مشخصات نشر	تهران: شفیعی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۱۵۳ص.
شابک	978-964-784380-5
وضعیت فهرست نویسی	فیفا
یادداشت	عنوان اصلی: Max Weber and the methodology of the social sciences, c1984.
یادداشت	کتاب حاضر نخستین بار با عنوان " ماکس وبر و روش‌شناسی علوم اجتماعی " با ترجمه و انتشارات محمد رضا اخلاقی منش " در سال ۱۳۹۵ فیفا گرفته است. گزارشی متفاوت از روش‌شناسی ماکس وبر در علوم اجتماعی.
عنوان دیگر	ماکس وبر و روش‌شناسی علوم اجتماعی.
عنوان دیگر	وبر، ماکس، ۱۸۶۲ - ۱۹۲۰ م.
موضوع	Weber, Max
موضوع	علوم اجتماعی -- روش‌شناسی Social sciences -- Methodology
شناسه افزوده	فیضی خواه، ابوالفضل، ۱۳۲۵ - مترجم
رده بندی کنگر	۵۰۰
رده بندی دیویی	۱۷۰۰
شماره کتابشناسی ملی	۶۳۱۲۰۰۰

پیشگام پیساتجر به گرای

نویسنده: توبی ای. هاف

مترجم: ابوالفضل فیضی خواه

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۹

حروف چینی: گروه هنری رز

چاپ: غزال

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: 978-964-7843-80-5

حق چاپ و نشر برای انتشارات شفیعی محفوظ است

تهران، میدان انقلاب، خیابان منیری جاوید، ساختمان اردیبهشت، شماره ۶۵، طبقه

همکف، تلفن: ۶۶۴۹۴۶۵۴

فهرست

۷	پیشگفتار.....
۹	مقدمه.....
۱۲	فراز و سرفراز پوزیتو در سیستم منطقی.....
۲۴	ماکس وبر و پوزیتو ویسم.....
۲۹	مشاهده و تفسیر.....
۳۹	ماکس وبر و پدیدارشناسی.....
۴۳	آثار روش شناختی ماکس وبر.....
۴۷	یادداشت‌ها.....
۵۲	منابع.....

فصل اول

۵۷	درآمد.....
۶۰	جدال روش‌ها.....
۷۲	ماکس وبر و وحدت قانون شناختی علوم.....
۷۵	الگوی قانون شناختی.....
۸۸	منابع.....

فصل دوم

- ۱۹..... مسئله عقلانیت گریزی کنش انسانی
- ۱۰۳..... فهم و تفسیر ۱
- ۱۲۰..... منابع

فصل سوم

- ۱۲۱..... فهم و تفسیر ۲
- ۱۳۸..... روش شناسی علوم اجتماعی: پیامد
- ۱۵۲..... منابع
- ۱۵۳..... نمایه

پیشگفتار

کتاب حاضر از این فرصت بهره‌مند بوده است که به هنگام نگارش پژوهش کلمه‌ری درباره منطق تحقیق جامعه‌شناختی، مروری بر ترجمه مقاله روش‌شناسی داشته باشد. آن پژوهش، *اکتشاف و تبیین: رساله‌ای در منطق و روش ج. ر. س. ا. سی. ناه* داشت، اما جستار پیش رو پیش از آنکه پژوهش یاد شده به پایان برسد از آن مایه گرفته است.

توجه من به سنت هرمنوتیک در علوم اجتماعی، طی نشست علمی رابرت بلا به نام «سنت و تفسیر»، با حمایت موقوفه ملی برای علوم انسانی در دانشگاه کالیفرنیا در برکلی (1976-77; Grant#F77-240) جلب شد. یکسال بعد، به عضویت بنیاد پژوهش‌های پیشرفته در پرینستون، نیوجرسی، درآمدم، جایی که بخش اصلی پژوهش پیش رو به نگارش درآمد.

گرچه خوانندگان آمریکایی این کتاب ممکن است به اندازه من به بخش عمده‌ای از نوشته‌جات آلمانی درباره ماکس وبر ارجاح کرده باشند، اما مطالب فراوانی در این خصوص وجود دارد که در واقع به عمد، به دلایل کمبود جا و دیگر ملاحظات به آنها اشاره‌ای نکرده‌ام. با این حال از نوشته‌های پژوهندگانی چون هورست بایر، وینفرد بروگر، کارل اتوآپل، دیتره‌نریش، یوهانس ویز، آر. پرو، آر. مانس و دیگران آگاهم. درست است که می‌توان از آنان بسیار آموخت، اما آن‌ها در کل با محتوای آنچه که «موضوعات جدید در فلسفه و تاریخ علم» نامیده‌ام، دمساز نیستند. دیگر آن

که، هیچ کدام از این نویسندگان، ژرفای شکاف نظری که وبر را از دیلتای و سنت پدیدارشناسی جدا کرد دریافتند.

شماری دیگر از پرسش‌های کانونی روش شناختی در کارهای مارکس وبر وجود دارند که درباره آنها هیچ نگفته‌ام. این نکته نیز از این واقعیت ناشی می‌شود که کتاب پیش رو بخشی از پژوهشی گسترده‌تر است که امیدوارم در آینده این غفلت را جبران کند. هم اکنون مایه خشنودی است اگر که این پژوهش در کوشش برای بازاندیشی درباره منطق تبیین در علوم اجتماعی نکته دیگری ارائه کند.

فصل اول این کتاب در مجموعه *فلسفه علوم اجتماعی* جلد ۱۱ (۱۹۸۱) و فصل‌های دوم و سوم در جلد ۱۲ (۱۹۸۲) انتشار یافته است.